

Lokalni herosi

Zygmunt Kittel urodził się 28 stycznia 1877 r. w Nowym Mieście Lubawskim. Od lat młodości zaangażował się w polski tajny ruch narodowy. Z gimnazjum został wydalony w 1897 r. za nieprzestrzeganie zakazu posługiwania się językiem polskim. Maturę zdał w Berlinie.

Odbył praktyki zawodowe w biurze konstrukcyjnym fabryki urządzeń cukrowniczych w Pradze czeskiej, gdzie należał do Ogniska Polskiego. W 1899 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki. W tym czasie wstąpił do organizacji „Sokół”. Studia ukończył w 1905 r. podejmując

pracę w cukrownictwie. Od 1911 do 1919 był dyrektorem technicznym cukrowni „Gniezno”. Po 11 listopada 1918 r. zaczął formować szeregi „Sokoła” w Gnieźnie.

Jako komendant tej organizacji współorganizował Powstanie w mieście i w powiecie. Z 28/29 grudnia 1918 r. został obwołany polskim komendantem miasta. Podjął decyzję zaatakowania Zdziechowy, w której zaczęły gromadzić się siły niemieckie przygotowujące się do kontrataku. Uczestniczył w walkach o Szubin (8-11 I 1919), dowodząc grupą osłonową opanował Samokłęski, a 13 stycznia kierował zdobyciem Rynarzewa. 20 I 1919 objął stanowisko dowódcy Okręgu Wojskowego IV (Gniezno). Był współorganizatorem 4. Pułku Strzelców Wielkopolskich (późniejszego 58. Pułku Piechoty). W lutym 1919 r.

Zygmunt Kittel wybrany został starostą gnieźnieńskim. Urząd ten pełnił do marca 1920 r. Następnie powrócił do pracy w cukrownictwie pełniąc do wybuchu wojny stanowisko dyrektora cukrowni „Żnin”. W latach trzydziestych był prezesem Związku Rezerwistów i Byłych Wojskowych

w Żninie; założył tam koło Związku Strzeleckiego. W 1937 r. będąc w stopniu kapitana został zwolniony od powszechnego obowiązku wojskowego. Odznaczony m.in. Krzyżem

Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi. W okresie II wojny światowej ukrywał się w Warszawie i na Lubelszczyźnie, by uniknąć represji za udział w Powstaniu. Po zakończeniu wojny, do momentu przejścia na emeryturę w roku 1950, pracował na stanowisku dyrektora cukrowni w Żninie. Następnie przeprowadził się do Torunia. Do śmierci wykładał maszynoznawstwo w Technikum Cukrowniczym w Toruniu. W 1959 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym. Zmarł 15 VI 1960 w Toruniu.

Chciałbyś w ciekawy sposób zaprezentować swojej drużynie postać Zygmunta Kittela? Warto wykorzystać jego charakterystyczne cechy i umiejętności. Skoro był cukiernikiem, czemu by nie przestawić jego postaci harcerzom – właśnie w ciasteczkach! Chyba każdy słyszał o ciasteczkach z wróżbą. Tym razem jednak, zamiast do odgadywania przyszłości, możemy je wykorzystać do poznania historii Zygmunta Kittela.

Zachęcamy także do tego, żeby harcerze i zuchy spróbowały własnych sił w dziedzinie cukiernictwa! Poniżej proponujemy przepisy, które można zrealizować w czasie biwaku, zbiórki, czy też zbiórki zastępu!

Zadanie dla drużynowego do przygotowania na zbiórkę drużyny:

Ciasteczka z wróżbą

Co potrzeba?

- 3 białka jajek,
- 100 g masła,
- $\frac{3}{4}$ szklanki cukru,
- $\frac{1}{4}$ olejku waniliowego,
- $\frac{1}{4}$ łyżeczki olejku migdałowego,
- 1 szkl mąki,
- 1 łyżka stołowa wody

Jak to wykonać?

Na początku przygotuj piekarnik, nagrzewając go do temperatury 190 C. Przygotuj blaszkę do pieczenia i wysmaruj olejem lub margaryną. Białka ubij na sztywno, a następnie powoli dodawaj cukier. Ciągle ubijając, dodawaj miękkie

masło oraz olejki. Gdy wszystko będzie ubite na jednolitą masę, dodaj powoli mąkę, ciągle mieszając.

Na przygotowaną wcześniej blaszkę nakładaj łyżką ciasto (powinno mieć formę 'lejącą'). Powinno ono mieć kształt kół o średnicy ok 5-7 cm. Koła nie mogą się ze sobą stykać. Włóż blaszkę do piekarnika i piecz przez ok 7 min, aż boki się zarumienią. Wyjmij blaszkę z piekarnika i

szybko zdejmij z niej ciasteczka. Zdejmując ciasteczka, wkładaj w nie pojedynczo informacje o Zygmuncie Kittelu. Kółko złoż na pół i zegnij w kształt podkowy.

Rada: ciastka piecz małymi porcjami, tak, żeby móc zdążyć zawinąć wróżby, zanim ciasto skruszeje.

Zadanie dla harcerzy i zuchów

Ciasteczka owsiane – czekoladowe

Co potrzeba?

- 125 g masła,
- 2 szklanki cukru,
- 3 łyżki ciemnego kakao,
- 140 g mleka zagęszczonego, niesłodzonego,
- 3 szklanki płatków owsianych,
- 3 czubate łyżki masła orzechowego

Jak to wykonać?

Przygotujcie dużą miskę. Wsypcie do niej płatki owsiane i dodajcie masło orzechowe. Masło, cukier, kakao oraz zagęszczone mleko zagotujcie w małym rondelku, ciągle mieszając. Podgrzewajcie, do momentu zagotowania. Zdejmijcie rondel z ognia i ostudźcie trochę.

Następnie dodajcie do miski z płatkami owsianymi i wszystko dobrze wymieszajcie. Za pomocą łyżeczek stwórzcie kuleczki, które możecie ułożyć na papierze do pieczenia lub natłuszczonej folii spożywczej. Zostawcie do zastygnięcia. Gotowe ☐

Zadanie do wykonania przez harcerzy

Ciasteczka kruche

Co potrzeba?

- 3 jajka,
- 3 szklanki mąki,
- 250 g miękkiej margaryny,
- 1 łyżka smalcu,
- 1 szklanka cukru,
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia,
- cukier wanilinowy

Jak to zrobić?

Nagrzejcie piekarnik do temperatury 175 C. Przygotujcie sobie dwie duże blaszki, które należy natłuścić. Przygotujcie dużą miskę. Wsypcie wszystkie składniki i wyróbcie na jednolite ciasto. Dobrze wyrobione ciasto nie powinno lepić się do rąk. Ulepioną kulę ciasta dzielcie na mniejsze partie. Każdą z nich po kolei trzeba rozwałkować do grubości ok 3 mm. Z tak przygotowanego ciasta możecie wycinać dowolne kształty ciasteczek, które trzeba układać na blaszce tak, żeby się ze sobą nie stykały.

Przed włożeniem do piekarnika można wysmarować ciastka odrobiną roztrzepanego białka, a następnie posypać delikatnie cukrem. Gdy pierwsza partia będzie gotowa, można je włożyć do piekarnika. Czas pieczenia to ok 10 min, ale warto kontrolować stan ciasteczek – powinny być delikatnie zarumienione. W czasie pieczenia pierwszej partii, można wycinać kolejne ciastka.

Smacznego!

Zrealizowane zadania wysyłamy na adres mailowy:

projektstulecie@zhp.wlkp.pl lub na adres: Związek Harcerstwa Polskiego,
Choraław Wielkopolska im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919, ul. Św.
Marcin 80/82 61-809 Poznań.